

Arbeiderpartiet

Vekstplan for **Akershus**

Vekstplan Akershus

Akershus har et mangfoldig næringsliv med kompetanse som gir mulighet for vekst og til å ta en lederrolle i det grønne skifte i Norge. Arbeiderpartiet har mål om å mer enn halvere Norges samlede klimagassutslipp, og samtidig øke eksporten utenom olje og gass med femti prosent, innen 2030. For å få dette til trenger Norge en aktiv og sterk stat som ser løsninger og mennesker i sammenheng.

Teknologimiljøene, et mangfoldig næringsliv og innovasjonsklyngene gjør Akershus godt posisjonert til å utvikle nye arbeidsplasser og ny industri for å kutte utslipp og skape nye jobber. Arbeiderpartiet skal ha en aktiv næringspolitikk der staten stiller krav, stiller opp, og bruker den offentlige innkjøpsmakten til å sikre konkurransekraft for bedriftene, stimulere til innovasjon og bidra til å bygge opp nye grønne verdikjeder.

For å få til dette må vi ha et seriøst arbeidsliv og tilgang til arbeidskraft – i både privat og offentlig sektor. Vi skal kutte utslipp og skape jobber gjennom å ta vare på ressursene, og sørge for at nye næringer vokser på skuldrene til eksisterende industri og næringsliv. Da er det behov for mer arbeidskraft. Det må utdannes flere fagarbeidere, og terskelen for å tilegne seg ny kompetanse må bli lavere for alle arbeidstakere.

Etter over ett år med koronapandemi og nedstengingstiltak, står deler av vårt arbeids- og samfunnsliv i en alvorlig situasjon. Selv om vi har et variert og robust næringsliv i Akershus, har krisen rammet en rekke næringer hardt. Næringer som sliter med omstillingen, skal få hjelp av staten så lenge krisen varer og vi vil sette inn kraftfulle tiltak for at ikke den høye ledigheten skal bite seg fast.

I denne vekstplanen peker vi på seks konkrete satsinger for å få til mer vekst og verdiskaping i Akershus:

1. **Styrke forsknings- og teknologimiljøer slik at vi kan lede an i det grønne skiftet**
2. **Omstilling for å ta i bruk nye muligheter i næringslivet**
3. **Utvikle grønn energi og grønne transportløsninger**
4. **Et moderne og miljøvennlig landbruk og trygg matproduksjon**
5. **Skogbruk og bioøkonomi**
6. **Et sterkere reiseliv etter koronakrisen**

1. Styrke forsknings- og teknologi- miljøer slik at vi kan lede an i det grønne skiftet

Akershus har noen av de viktigste kunnskaps- og innovasjonsmiljøene i Norge. Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) og OsloMet campus Kjeller gjør at vi finner noen av de viktigste teknologi- og kunnskapssentrumene i landet i regionen. Arbeiderpartiet vil styrke det ytterligere ved å bidra til at OsloMet etablerer et fullverdig campus på Romerike.

På og rundt Akershus universitetssykehus og Bærum sykehus finnes solide forskningsmiljøer som kan være grobunn for satsning på helseinnovasjon, og Sunnaas sykehus er ledende på forskning, fysikalsk medisin og rehabilitering. Vi vil jobbe for å styrke disse miljøene årene som kommer.

Akershus har mange næringsklynger, som eksempelvis i Ås, på Fornebu, ved Gardermoen og på Kjeller. Disse utgjør sterke fagmiljøer som må styrkes for å muliggjøre jobbskaping i nye, grønne næringer.

Arbeid er den viktigste ressursen vi har. Økende behov for flere fagarbeidere gjør det nødvendig å tilrettelegge for flere læreplasser. Framtidas arbeidsliv, med både digital og grønn omstilling, øker behovene for et mer tilpasset og mangfoldig etter- og videreutdanningstilbud, som kan kombineres med arbeid. Ingen skal gå ut på dato. Derfor vil Arbeiderpartiet gjøre det enklere å få kompetansepåfyll og senke terskelen for læring hele livet. Det skal legges bedre til rette for desentraliserte studier, etter- og videreutdanning og opplæring i bedrift. På denne måten øker vi kompetansen og skaper større verdier i hele regionen, samtidig som vi inkluderer flere i arbeidslivet og forebygger utenforskap.

Arbeiderpartiet vil blant annet:

- Bidra til at kompetansen på tvers av kunnskaps- og innovasjonsmiljøene i Akershus brukes mer strategisk for å skape mer vekst i koplingen mellom naturressurser og FoU.
- Skreddersy mer av det desentraliserte utdanningstilbudet

til næringslivets behov, i tett samarbeid med partene i arbeidslivet og utdanningsinstitusjonene, og arbeide for at det opprettes flere læresteder som kan bidra til å løse det økende behovet for fagarbeidere.

- Sørge for mer samarbeid og kompetanse- og teknologiutveksling på tvers av bransjer.
- Trappe opp antall nye studieplasser, særlig på områder som er viktige for arbeidslivet.
- Styrke fagskolene og sørge for bedre samsvar med relevante yrkesfaglige, kunstfaglige, etiske, vitenskapelige og pedagogiske prinsipper.
- Gjøre skolen mer praktisk rettet slik at den legger like godt til rette for å velge yrkesfag som studiespesialisering.

2. Omstilling for å ta i bruk nye muligheter i næringslivet

Det grønne skiftet endrer rammebetingelsene for norsk næringsliv. Næringslivet i Akershus er variert og har stort potensiale for vekst og jobbskaping. Fra store næringsklynger og forskningsmiljøer til reiselivsbedrifter og handel- og servicebransjen er det et felles behov for fagarbeidere og nok kompetent arbeidskraft. Arbeiderpartiet vil bidra til en rettferdig grønn omstilling som skaper flere muligheter for næringslivet. Vi vil bruke det offentlige muskler aktivt for å bygge opp nye verdikjeder og sørge for økt verdiskaping rundt etablerte næringer. Et bærekraftig næringsliv vil trygge arbeidsplasser og kreve at myndigheter, fagbevegelse og næringsliv utvikler et enda sterkere samarbeid.

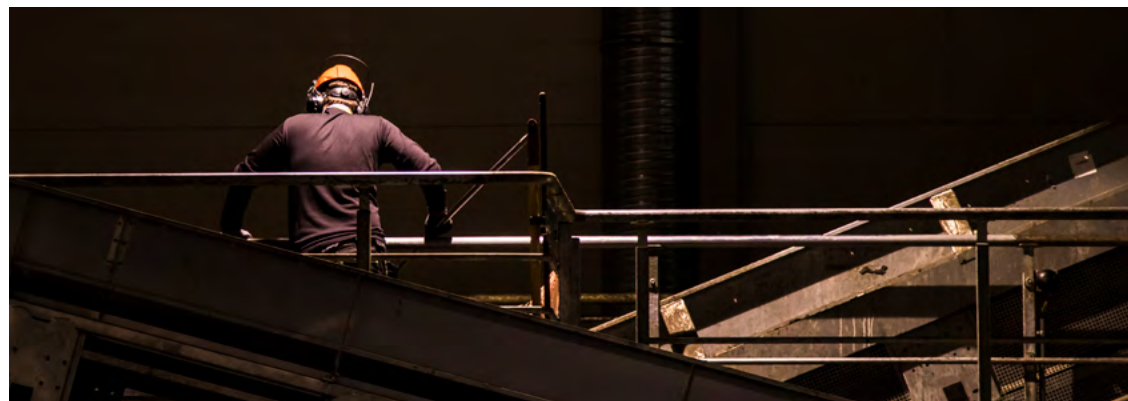
På Romerike er mange arbeidsplasser knyttet til hovedflyplassen på Gardermoen. Pandemien stengte nærmest ned aktiviteten over natten og arbeidsledigheten har ført til usikre tider for mange familier og gjort behovet for omstilling tydelig. Viken fylkeskommune har gitt omstillingsstatus til Gardermoregionen for å videreutvikle den eksisterende reiselivsnæringa og skape nye ben å stå på i regionen. I Asker og Bærum er mange

arbeidsplasser tilknyttet leverandørindustrien til olje og gass, som har stort potensiale til å utvikle nye grønne arbeidsplasser.

Arbeiderpartiet vil legge til rette for utvikling av nye verdikjeder i tilknytning til flybasen på Kjeller som kan skape nye muligheter for lokalt næringsliv, som kan bidra til økt sysselsetting, og stimulere til grønn omstilling.

Arbeiderpartiet vil blant annet:

- Satse på fangst, bruk og lagring av CO₂, og stille krav som gir ringvirkninger for norsk næringsliv, og bidra til videre utvikling av CCS-industri i Norge.
- Inngå gjensidig forpliktende klimapartnerskap med særlig utsatte næringer for å hjelpe dem med en rask og effektiv omstilling til lav- og nullutslippsløsninger.
- Bidra med kapital til skalering og kommersialisering til utvikling av nye næringer.
- Arbeide for å sikre at nødvendig infrastruktur, som strømnett og høyhastighets bredbånd kommer på plass til rett tid.
- Arbeide for at Akershus kan bli en viktig bidragsyter i utviklingen av en norsk hydrogenindustri.
- Opprettholde og videreutvikle tilbudet med varig tilrettelagt arbeid (Vekst-bedriftene).
- Tilpasse virkemiddelapparatet bedre til å imøtekomme behovene fra næringsvirksomheter i Akershus.
- Utrede etableringen av et nasjonalt farmasiselskap som kan stimulere til norsk legemiddel- og vaksineproduksjon, enten i egen regi eller i samarbeid med øvrig industri.

3. Utvikle grønn energi og grønne transportløsninger

Transport og energi er to av sektorene som står for mest klimagassutslipp. Mer enn halvparten av energien som brukes i Norge i dag, kommer fra fossile energikilder. Et godt utbygd kollektivnett med hyppige avganger er det viktigste tiltaket for å få flere i Akershus til å reise kollektivt. Mange pendler til Oslo eller andre kommuner i Akershus for arbeid. Derfor er pålitelige avganger og billettyper tilpasset nye reisemønstre etter pandemien sentralt for å øke andelen som reiser kollektivt.

Arbeiderpartiet vil også at staten skal bidra med inntil 70 prosent av utbyggingskostnadene i store kollektivprosjekter i og rundt de største byene.

En samlet satsing på energieffektivisering, nettutbygging, opprusting og bygging av ny fornybar energi vil være avgjørende. Akershus skal være i fremste rekke på forskning og utprøving av alternative utslippsfrie transportløsninger for fly, tog, bil og båt. Overføring av mer gods fra vei til tog og sjø vil være viktig for å få ned utslippene i transportsektoren og vi må satse på grønnere transportløsninger for varelevering. Vi vil bruke sjøen som grønn transportåre for både arbeidsreiser og turisme.

Arbeiderpartiet vil blant annet:

- Bidra til at det som kan elektrifiseres, skal elektrifiseres og annen energibruk skal bli utslippsfri gjennom for eksempel hydrogen, ammoniakk eller fossilfri biomasse.
- Legge til rette for forsvarlig utbygging av mer ren energi og infrastruktur gjennom en samlet plan for norsk vannkraft, vindkraft og andre energiutbygginger som krever konsesjon.
- Bidra til mer effektiv bruk av energi i næringslivet og husholdninger gjennom støtteordninger, økt kompetanse og offentlige krav.
- Bruke innkjøpsmakten i stat og kommune til å utvikle og ta i bruk ny teknologi for utslippsfrie ferger og hurtigbåter, og legge til rette for overføring av gods fra vei til sjø.

- Bruke innkjøpsmakten i stat og kommune til å etterspørre klimavennlige bygg og byggeplasser.
- Gjennomføre nasjonal satsing for at alle skal ha lik rett til en digital hverdag gjennom høyhastighets bredbånd og mobilnett.
- Legge til rette for at det bygges ut ladestasjoner for nullutslippskjøretøy i kommuner som i dag mangler dette.

4. Et moderne og miljøvennlig landbruk og trygg matproduksjon

Matproduksjon er viktig for Akershus. Det er et av landets største kornfylker, men arealene tas også i bruk til bla. produksjon av melk og kjøtt. Vest i fylket produseres spesielt frukt og hagebær. Fylket har også viktig næringsmiddelindustri, og sterke kunnskapsmiljøer med innovasjon og forskning på ÅS med NMBU, Nofima, NIBIO og Veterinærinstituttet.

Et bærekraftig og fremtidsrettet jordbruk med økt verdiskapning basert på norske ressurser er viktig for å sikre nok, naturlig og trygg mat i Norge, samtidig som det er en viktig del av klimaløsningen. Vi vil derfor forsterke og utvikle matproduksjonen og øke selvforsyningsgraden basert på norske ressurser. Vi må bevare og videreutvikle kvaliteten og konkurransefortrinnene som ligger i å produsere norsk, trygg og ren mat, med lite bruk av antibiotika. Dagens sterke maktkonsentrasjon i dagligvarebransjen rammer norske forbrukere, matindustrien og primærprodusentene. Vi vil gjøre noe med den store makta til dagligvarekjedene, og det at kjedene i stadig større grad kontrollere både foredling, distribusjon og grossisttjenester.

Arbeiderpartiet vil blant annet:

- Sikre et sterkt jordvern, som grunnlag for fortsatt matproduksjon over hele fylket.
- Sikre næringsmiddelindustrien forutsigbare og konkurransedyktige rammevilkår.
- Samarbeide/bygge opp under med kunnskapsmiljøene i fylket for å sikre trygg mat og styrke forskningen på nye, bærekraftige løsninger som kutter utslipp i landbruket.

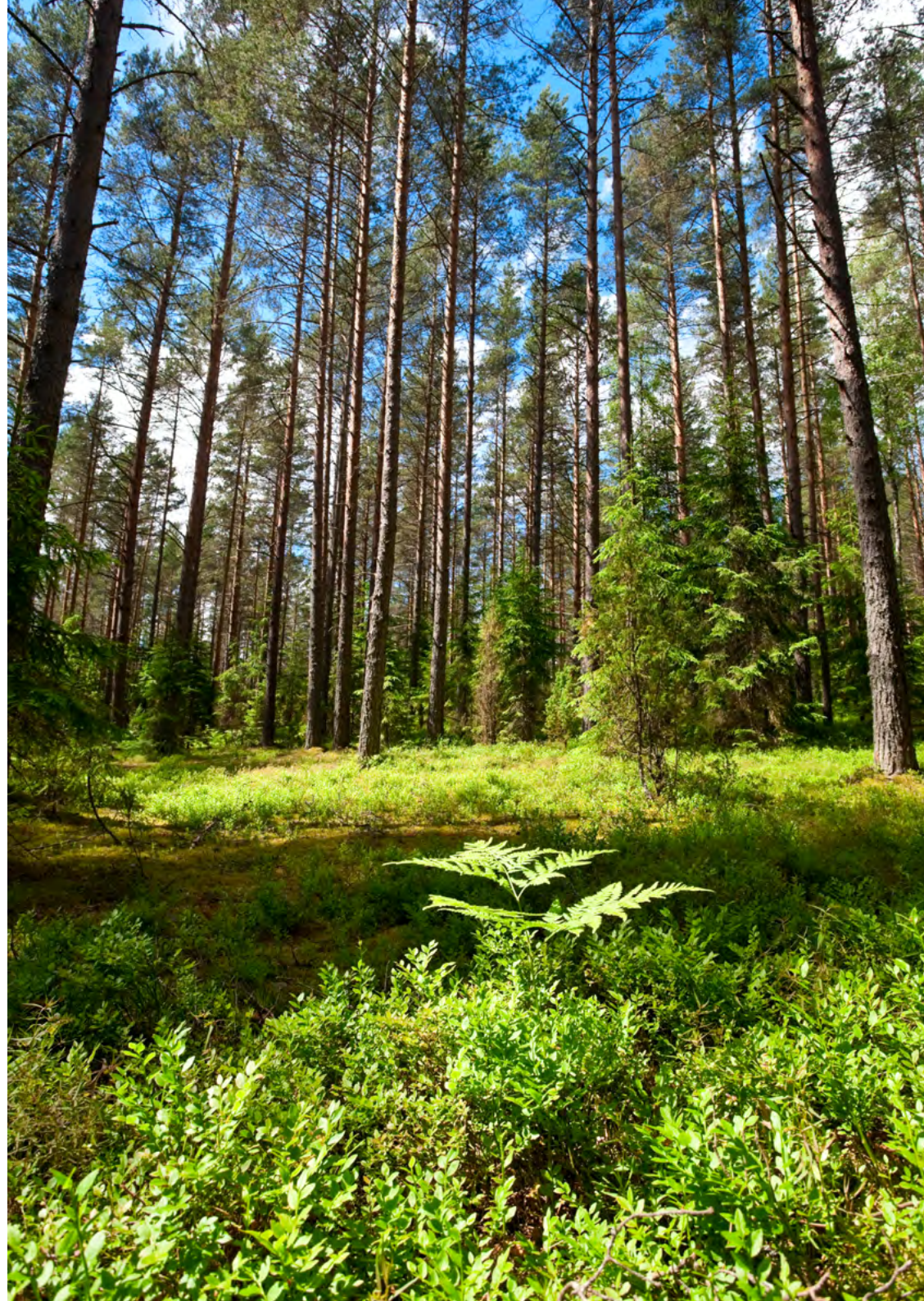
- Klimaavtalen mellom staten og landbruket skal legges til grunn for arbeidet med å kutte utslipp i landbruket. Gjennom en mer aktiv stat som spiller på lag med landbruket, vil vi sørge for at målene i avtalen nås uten at dette svekker norsk matproduksjon og bondens inntekt.
- Sørge for bedre bærekraft i landbruket gjennom økt tilskudd til bruk av klimatilpasning og investering i jord.

5. Skogbruk og bioøkonomi

En stor del av Akershus areal er dekket av skog. Dette gjør at satsing på bioøkonomi og skogbruk er vesentlig både for å skape vekst og kutte utslipp i fylket. Arbeiderpartiet vil at skognæringen skal være et satsingsområde for arbeidsplasser og grønn energi. Mulighetene som ligger i å bruke trevirke eller biomasse til å utvikle biodrivstoff bør satses på, som ved Statkraft på Tofte.

Arbeiderpartiet vil blant annet:

- Legge til rette for at Akershus skal kunne øke næringspotensialet fra skogbruk.
- Stimulere til innovasjon og digitalisering av skogbruket for å oppnå økt produktivitet og volum og for å utvikle nye bruksområder for tømmer og trevirke.
- Stanse Statskogs utsalg av eiendommer og gjeninnføre konsesjonsplikt og priskontroll ved salg av skogs- og jordbrukseiendommer.
- Bruke statens muskler aktivt og stille krav som kan bidra til å raskere erstatte fossile byggematerialer med bærekraftige, fornybare ressurser fra skogen og fremme bruken av tre som byggemateriale.
- Øke tilskuddene til skogplanting, ungskogpleie og andre skogkulturtiltak for å sikre fornying, karbonbinding og et fremtidig ressursgrunnlag for industrien.
- Utarbeide en egen strategi for tremekanisk industri og bruk av tre i offentlige bygg og i store konstruksjoner.

6. Et sterkere reiseliv etter koronakrisen

Reiselivsnæringen er viktig for alle deler av Akershus. Arbeiderpartiet vil styrke denne næringen, og vil stille med målrettede og langsiktige tiltak for reiselivet. Dette er viktig for å sikre arbeidsplasser og utvikling i regionen.

Da pandemien traff Norge, stoppet hele reiselivsnæringen opp. Tydeligst merket man dette når Norges største arbeidsplass, flyplassen på Gardermoen, nærmest måtte stenge over natten. Krisetiltakene har i for liten grad vært rettet inn mot reiselivsbedrifter. Små bedrifter innen overnatting, servering og opplevelser har fått lite støtte, samtidig som regjeringen heller ikke har satt inn tiltak i den størrelsesorden som kreves for å bøte på arbeidsledighetskrisa forårsaket av stansen i flytrafikken. Pandemien vil påvirke trafikkmønstre og hyppighet for internasjonale flyvninger i lang tid fremover. Det er avgjørende at vi sikrer krisehjelp også til de økonomiske konsekvensene av pandemien er over, og forstår at disse konsekvensene vil påvirke arbeids- og næringslivet på Romerike i lang tid.

I hele Akershus har man potensiale for å vokse som reiselivs- og opplevelsesdestinasjon. Vi ønsker en styrkning av kulturinstitusjonene og sikre fortsatt allmenn tilgjengelighet til naturen. Både ved å ta vare på markagrensa og ikke tillate bygging i strandsonen. Akershus vil vi også satse på grønn kollektivbasert nærturisme.

Arbeiderpartiet vil:

- Stille opp med målrettede og langsiktige tiltak for reiselivet til også de økonomiske konsekvensene av pandemien er bekjempet.
- Utarbeide en egen næringsstrategi for reiselivet der bærekraftig utvikling, helårlige arbeidsplasser og verdiskaping er i fokus.
- Arbeide for ordninger som hjelper markedsføringen og videreutviklingen av regionens særegne naturkvaliteter, og verdiskaping knyttet til denne.
- Styrke Innovasjon Norges reiselivssatsing, med vekt på reise-livsutvikling og norgesreklame, i samråd med næringen selv.
- Bidra til tilskuddsmodeller som legger bedre til rette for turisme gjennom hele året – også utenom de mest attraktive sesongene – for å sikre grunnlaget for flere helårlige arbeidsplasser innen næringen.

